

Oliko se rikos ?

Pieni punaposki palvelustyttö siivosi herraväen ruoka-kaappia ajatellen yhtä ja toista.

Hän muisteli kotiaan, jossa oli vain yksi puinen voipetty, jossa oli vain joskus voita ja sekin myyt'in kauppapuotiin melkein aina. Voileivän sai vain pyhisiin ja joskus kun äiti oli oikein anteliaalla päällä. Kyllä se maistuikin niin kovin hyvälle aina siellä kotona. — Mikähän siinä on, ettei se täällä maistu sellaiselle, vaikka saa tuosta lasiruukusta ihan tuota parhainta lajia, joka pitäisi olla ihan maailman parhainta voita. Eikä se äidin tekemä voikaan näyttänyt sen paremmalta kuin tuo tuossa posliiniruukussa, ja silti se maku oli niin hyvää. — Hän pyyhki neljä voiruukua hyvin puhtaiksi ja ajatteli: On varmaan synti, että syö voita jokapäivä, ja siksi Jumala ei anna sen maistua niin hyvälle. Ja siihen uskon hän jäi sekä päätti nyt, ettei syö voita monden päivään. Hän jatkoi siivoamistaan, mutta ei voinut tukehuttaa ajatuksiaan äidistä. Hän tiesi, että tulee ikävä ja täytyy salaa itkeä, kun äitiä ajattelee. Ajatukset eivät vain ottaneet totellakseen tahtoa. Yhä vain ajatuksia äidistä ja kodista syntyi. — Mitähän lähetän isälle joululahjaksi jos saan sen 10 markkaa, jota rouvalta pyysin? — Nyt tiedän, ostan sellaisen neulotun villapaidan. Siitä isä varmaan pitää. — Entäs äidille sitte ja siskoille, jotka niin hartaasti odottavat. — Kuinka monta kuukautta olenkaan nyt ollut palveluksessa? Hän laski. — Niin, kolme, siis on minulla nyt 30 markkaa omaa tienaamaani rahaa. 10 markalla ostan joululahjoja, ja loput säästän.

Hän muisti taas äitiä. — Voi kunpa hän olisi täällä! Kyyneleet alkoivat tunkea esiin. — Onkohan sillä rankalla edes nyt

mitään hyvää ruokaa. — Kunpa voisin lähettää hänelle edes jotain. — Ja isä raukkani, onkahan sinulla edes tupakkaa.

Isäni on vasta hyvä, kun ei edes juo, ajatteli tyttö, pyyhkiessään pölyä pois isosta viinapullosta. Tietävätköhän herrat ollenkaan, että on synti juoda viinaa. Ei se kyllä siltä näytä. Kuinkas paljon edestä minä sitä eilen hainkaan? — Hän alkoi laskea. — Tuo viinapullo maksoi 19 markkaa ja ne toiset pullo 20. Se on jo 39 markkaa. Voi kauheaa! Paljon enempi kuin mitä me kotona saimme kuluttaa ruokaan moneen kuukauteen. En nähnyt äidillä koskaan 5 markkaa suurempaa rahaa, ja senkin vain silloin, kuin sai veljeltä Amerikasta. — Kuinkahan paljon ne pullo mahtaakaan oikein maksaa, jotka tuotiin ihan hevosella! Kuulin rouvan sanovan herralle, että se on kaikkein hienointa punssia, mitä saa, samaten on viini. — Antavatkohan ne sitä edes maistaakaan? — Kuinkahan paljon niitä vieraita oikein mahtaa tulla, kun noita lintujakin on noin monta, ja tuo vasikan paisti noin hirveän suuri? Ja kuka sen tietää, mitä sieltä torilta vielä tuodaankaan. Osaankohan minä edes niitä vieraita oikein passata? Jaksankohan minä kantaa sitä isoa tarjotinta? Keittäjä ja astiainpesijä tulevat auttajiksi, ja me Annin kanssa passareiksi. — Sepä onkin hienoa kun ei tarvitse muuta kuin passata. — Minä mahdan näyttää oikein nätiltä puettuani päälleni sen mustan pukuni ja valkean kauluksen ynnä valkean esiliinan. — Mutta se on vasta kummallista, ettei tuo meidän herra ole koskaan juovuksissa, vaikka aina juo. — Ihän joka iltahan se laittaa tottia, ja aina juo ennen syömistään viinaa. Ei se viina vissinkään ole samaanlaista jota ne miehet siellä maalla joivat. — Mitähän se musta aine on niissä pulloissa, joissa on hopean väriset korkit. Ei se mahda olla kovin kallista, koska sitä uskalletaan pitää kellarissa.

Voi, jospa uskaltaisi ottaa yhden appelsiinin, ajatteli tyttö siirtäessään laatikkoa, missä niitä oli. Ei, en sentään ota, sehän olisi varastamista ja rouva on ne varmaankin laskenut. — Mistä ihmeestä niillä on noin paljon rahaa, että voivat ottaa kaikkea. Minun äitini ei mahtanut saada koskaan appelsiinikään eikä ainakaan maailman hienointa viiniä. — Taus tuli ikävä kotiin.

Ovi aukeni ja pieni poika toi ison pitkän paketin. Tyttö otti sen vastaan. Siinä oli lappu, johon oli kirjoitettu ruotsiksi

jotain. Hän koetti ymmärtää, mitä se tarkoitti. Herran nimi. Jopa ymmärrän, siinä on sydämmelliset onnentoivotukset. Nyt huomaan, tänään on arvatenkin herran syntymäpäivä ja sitä varten se rouva aamulla käski kahvitarjottimen keskelle laittaa sen ison kukkavihkou.

Tyttö avasi hieman paketin suuta ja näki sielläkin suuren kauniin kukan, joka oli mitä kauneimmassa korissa. Hän ajatteli, ettei suinkaan hänen isälleen kukaan koskaan ole lähettänyt tuollaista kukkaa. — Ne maksavatkin hirveän paljon. Se oli melkein samallinen, jota katsoin siinä kukkakaupan ikkunalla ja sillä oli hintaa 6 markkaa. — Koskaban minun isälläni on syntymäpäivä; kyllä sitte ostan sille jotain lahjaksi.

Taas tuli joku. Ei se ollut nyt kukkaisten tuoja, vaan vanha köyryhartioinen mummo. Hän näytti hyvin viluiselta ja pelästyneeltä, niatessaan nöyrästi tytölle.

“Olisko teillä jota'n asiaa?” kysyi tyttö.

“Eikö röökynä olisi niin hyvä ja antaisi minulle vähän ruo'an ja vaatteen apua? On niin vilu ja nälkä.” sanoi vanhus vapisevalla, pelon sekaisella äänellä ja niiasi toisen kerran.

Tyttöä säälytti vanhus ja hän meni katsomaan, eikö löytäisi jotain vaatteittensa joukosta, jota voisi antaa viluiselle. Hän otti yhden villaisen alushameensa, ja antoi sen vanhukselle ajattellen, että kyllä Jumala palkitsee. — Kun uskaltaisi antaa vähän voita. Ei suinkaan rouva sitä huomaa, jos otan tuota keittovoita.

Hän otti ison palasen ruukusta ja kääri paperiin vielä 2 munaa ja leipää, antaen ne nälkäiselle, joka niiasi monta kertaa ja sanoi, että kyllä Jumala palkitsee.

Tyttö oli onnellinen vanhuksen lähdettyä, sillä hän ajatteli, että Jumala kyllä antaa sen anteeksi, että varasti vähän voita köyhälle. Hän päätti illalla rukoilla ihan polvillaan ja kädet ristissä. — Kyllähän minä sen hameen olisin itsekin tarvinnut, mutta hän tarvitsi sitä vielä kipeämmin kuin minä. — Mummo raukka!

Tyttö meni peiliin eteen ja tarkasti itseään. — Näytänköhän minä röökyältä, kun tuo mummo minua siksi luuli. Hän säikähti ja lensi korvia myöten punaiseksi, sillä rouva tuli jo toirilta.

“Mitä sinä Tyyne teet täällä? Joko ruokakaappin hyllyt ovat kaikki pestyt?” Rouva kurkisti kaappiin. Mitä vielä. Kuka oli tuo akka, joka täältä tuli? Oliko hän sinun tuttavasi?” “Ei.” sai tyttö tuskin sanotuksi.

“Miksi sinä olet noin peljästynyt? Mitä pahaa olet täällä tehnyt? Sano heti!” kiivastui rouva ja meni kaapille. “Olet varmaan syönyt appelsiiniin.” Rouva tarkasti laatikkoa.

Tyttö hytkähti ihan ilosta. Olipa hyvä, etten ottanut.

Ei se ole ottanut appelsiiniä, ajatteli rouva, mutta jotakin pahaa hänen on täytyy tehdä. Hän huomasi voiruukun. “Mihin tuosta on tuollainen pala voita otettu?” — Tyttö punastui ja vapisi. Rouva huomasi sen. “Vai sinä lurjus!” kirkui hän jalkaa polkien. “Nyt ymmärrän mitä olet täällä tehnyt ja kuka oli tuo akka. Hän oli tietysti joku sinun tuttavasi, jonka olet käsenyt tulla tänne sillä akkaa kun olen torilla ja sitte yhdessä varastatte täältä ruokia.” Tyttö yritti sanoa, ettei se niin ole, mutta rouva ei häntä kuunnellut, huusi vain: “Vai vielä sinä hävitön aijot vastustaa minua.” Rouva tukisti tyttöä. “Tiedä se ettet sanallakaan minua vastusta! Minä olen sinulle nyt äidin asemasta.”

Tyttö vapisi ja itki. Mitä, ajatteli hän. — Äidinkö asemasta. — Ei minun äitini milloinkaan tuolla tavalla huutanut ja katsonut minua noin vihaisesti. Hän kyllä joskus torui, mutta paljon mielisemmin antaisin äitini torua.

“Niinkuin jo sanoin.” jatkoi rouva sävyisämmästi. “olen äidin asemasta sinulle ja minun velvollisuuteni on kitkeä pois sinusta pahan juuret. Tulen pitämään sinua tästä lähin silmällä, ja kun sinun äitisi tulee tänne, täytyy minun puhua sinusta hänelle.”

Tyttö seisoj kuin kivettynyt. — Olikohan se edes totta, että hän sanoi puhuvansa siitä äidilleni. Ei se ei saa tapahtua. — Äiti rankkani hän itkisi niin kovin ja kun en minä kerta ole ajatellut tehdä mitään pahaa. Minä rukoulen Jumalaa, että hän muuttaisi rouvan mielen, tai antaisi hänen unohtaa koko asian. Teen vaikka mitä, ettei äitini tarvitse surra tähteni. Muistan, kuinka hän itki silloin, kun sai sen kirjeen siltä kauppiaalta. Hän ei tietänyt, että minä luin sen salaa. Voi kuinka se tuntui minustakin pahalta, mitä sitte vanhemmille. Nyt uskon, että

siskoni oli viatoin, niinkuin minäkin nyt. Hän säikähti omaa ajatustaan, viaton. Olenhan minä kumminkin ottanut voita ja kaksi munaa ja antanut sille muumolle, mutta en uskonut sen olevan syntiä kun sillä oli niin vilu ja nälkä ja kun sitä ruokaa on täällä niin paljon, että usein heitetään poisikin. Enempi se minun hameeni maksoi jonka annoin sille.

Nämä ajatukset vilisivät katkeruuksina hänen mielessään. Hän ei huomannut postimestä, joka toi suuren kimpun onnen-toivotus kortteja ja kirjeitä herralle. Hän ei luullut että postimies sanoi olevan kirjeen pikku Tyynellekin. Rouva ojensi kirjeen Tyynelle sanoen: "Sinä on kirje sinulle, se on varmaan äidiltäsi. Ota ja lue se ja valmista sitte kiireesti se kaappi! Tule sitte sisälle auttamaan minua! Pöydät ovat saatavat kuntoon ennenkuin keittäjätär tulee, sillä sinun täytyy auttaa sitte häntä, ja koeta nyt olla vikkelänä!"

Tyttö luki kirjeen, suuteli sitä monta kertaa ja itki. Hän alkoi työnsä, mutta se tuntui hirveän vastahakoiselta. Oli niin ikävä, että tuskin sai hillityksi itkua, joka väkisin tuppasi tulemaan. Hän ei voinut unohtaa ikävää tapausta, vaikka miten koetti. Se oli kaikkein pahinta, että äiti nyt ihan pian tulee kaupungissa käymään, rouva ei unohta asiaa niin pian.

Hän meni auttamaan rouvaa sisähuoneisiin, missä oli mitä hienoimpien kukkien tuoksua.

"Mitä kotoasi kuuluu?" kysyi rouva, katsomatta tyttöön ja asetti lasia pöydälle.

"Äiti tulee ensiviikolla kaupunkiin."

"Sepä hyvä," mutisi rouva. "Ota sinä nyt puhtaita pyyheliinoja ja pyyhi kaikki posliimit ja lasit! Katso ettei niihin vain jää hiventäkään pölyä, tai sormen jälkiä! Tänne nurkka-pöydälle saat asettaa kaikki tällaiset lasit". Rouva näytti hänelle pieniä punnsilaseja. "Ja samaten nämät," sanoi hän, osottaen pieniä viinilaseja. "Minä asetan ne sitte sievästi riviin ja sinun tulee nyt katsoa oikein tarkasti miten pöydät katetaan, että osaat ensi kerralla tehdä sen yksin! Nuo lasit tuossa ovat herrain totilaseja. Ne saat asettaa tarjottimelle ja viedä herran kamariin. Samaten saat asettaa teekupit ja valmiiksi tarjottimelle. Tähän isolle pöydälle asetetaan olutlasit ja viinalasit yhteen nurkkaan ja toiseen nurkkaan nuo lasit, niistä naiset juovat ruokaviiniä. Kaikki tulee asettaa omaan nurkkaansa hyvin aistikkaasti. Lau-

taset tänne päähän, jälkiruokaastiat taas toiseen! Tule nyt tänne, että näytän, miten nämä ruokaliinat kauniisti pannaan kokoon. Minä sillä aikaa järjestän lautaset, veitset ja lusikat. Sinusta Tyyne tulee hyvä sisäkkö, kun nyt vain olet tarkkaava minun opetuksieni suhteen. Sinä olet puhdistanut nämät hopeat oikein hyväksi", sanoi rouva miellyttäväkseen Tyyneä, koska huomasi hänen synkän muotonsa. "Älä nyt enää välitä siitä aamullisesta, en minä sillä niin pahaa tarkoittanut kuin ehkä luulet, mutta se oli velvollisuuteni ja toivon, ettei minun tarvitsse sitä tehdä toiste! Olisi hyvin hauska, jos ottaisit fästä kerrasta parantuksesi", puheli rouva sävyisesti, toivoen saavansa tytön iloisemmalle tuulelle siksi kuin vieraat saapuvat.

Tyttö touhusi sen kun ehti, mutta mielensä oli yhä synkkä. Ei tuo kaikki kauneus ja hienous ympärillä voinut häntä viehättää. Hieman häntä lohdutti rouvan puhe, koska toivoi, ettei rouva nyt kerrokaan hänen äidillensä. Hän katsoi hopeoita. Ne ovatkin todella kauniit, ihan kuin uudet. Äidillään oli yksi tuollaisen näköinen lusikka piirongin laatikossa käärittynä silkkipaperiin. Hän sanoi saaneensa sen muistoksi uskollisesta palveluksesta. Sillä ei maltettu syödä koskaan, paitsi joskus kun jollekin hienolle vieraalle annettiin ruokaa. Äiti sanoi, että se maksaa monta markkaa. Kuinkahan ihmeen tavalla toisilla on niin paljon rahaa, ihmetteli tyttö taas. Jos kerran yksi lusikka maksaa monta markkaa, niin sitte nuo kaikki hopeakalut, mitä tämän talon emäntä omistaa, maksavat mielestäni satoja markkoja, sillä meneehän tuohon konjakkikannunkin hopeaa monta kertaa niin paljon kuin yhteen lusikkaan ja kun niitä on niin paljon joka lajista.

Pöydät olivat astioista täytetyt. Talossa oli touhua ja helinää. Tyynekin unohti kiireessä ikävänsä hetkeksi. Vieraita alkoi tulla illalla. Salissa paloi sähkökruunu, jossa timantin tapaiset lasikoristeet välkkyivät kauniisti.

Kaikkialla paloi mitä kauniimpia valoja. Kukkasten ja hajuveden tuoksu täyttivät ilman. Sibikkiset hameet kahisivat naisten kulkiessa. Nuoret neidit ja nuorukaiset pelasivat shakkia korttipelä. Vanhemmat naiset taas puhuivat talousasioista, palvelijoista y. m. Vanhemmat herrat taas pankkiasioista, poliitikasta y. m.

Pikku Tyyne kulki ympäri huoneita, kantaen raskasta teetarjotinta, toivoen, että ottaisivat pikemmin, mitä ottaisivat, että kevenisi, sillä käsivarret ihan vapisivat. Hän ihmetteli, että voi löytyä noin kauniita vitjoja ja rintaneuloja maailmassa, kuin noilla ihmisillä oli. — — Mitähän minä näyttäisin, jos laittaisin tukkani noin käbärälle ja pystyyn. Miksikähän rouva käski viedä sille minun mielestän häjyn näköiselle rouvalle ensin teetä. Jos olisin saanut niinkuin itse halusin, olisin vienyt viimeksi sille. Hän katsoi niin halveksivasti minuunkin.

Rouva käski hakea kaikki tyhjt teekupit pois. Tyyne ihmetteli kuppeja hakiessaan, että miksi eivät ole syöneet kaikkia hienoja leivoksiaan, eiköhän ne ole muka kyllin hyviä. — — Jos viütsisin niin kokoaisin niitä pussiin ja säästäisin siksi kun äiti tulee; hän saisi viedä niitä siskoille; ne eivät kuitenkaan ole koskaan saaneet sellaisia ja kun jotku tppaleivät ovat ihan koskemattomia. Mutta hänellä ei ollut aikaa. Mutta jos kuiskaisin astianpesijälle ja antaisin paperipussin, Tyyne sanoi hiljaa astianpesijälle asian, antaen pussin ja ast' anpesijä näytti hyvin iloiselta niitä kootessaan, arvelen miten iloiseksi lapset tulevat.

Rouva käski kaikkien kyökissä olijain juoda teetä ja sitte aletaan illallinen.

Tyynelle ei ma'stunut tee ja hän kaasi sen pois.

Nyt se vasta kiire alkoi kun alettiin syömään. Vadit olivat hirveän raskaita isoine paisteineen. Tyyne kantoi ruokia Annin kanssa sisälle ihmetellen, miten ne voivat näin monta lajia syödä yhtenä iltana. Voileipäpöytä oli niin kaunis, että näytti pahalle, kun siitä alettiin syödä.

Kyllä ne sitten syövät kauan, ajatteli Tyyne, sillä väsymys alkoi jo vaivata. Kello oli jo 2 yöllä kun sai viimein lopullisesti ruveta tyhjentämään pöytää.

Mitähän varten ne ovat kulettaneet lautasia kaikkialle, ihmetteli Tyyne, kun rouva tuli ja ilmoitti, että astioita on paljon vielä sisällä. Se vasta on haaskausta, kun ovat jättäneet noin paljon lautasilleen. Voitakin ovat jättäneet niin että kun kokoaisi, tulisi paljon enempi kuin mitä annoin sille köyhälle, ja sitte tuota lihaa, miten paljon sitäkin täytyy heittää pois. Jospa se köyhä mummo saisi kaiken sen mitä tuonne roskaämpäriin heitetään. En usko silttekään, että oli synti antaa sille köyhälle,

Rouva ilmoitti, että kahvin aika oli tullut.

No mutta vieläkö nyt täytyy viedä niille kahvia? Tyyneä jo ihan suututti, mutta mitäs sille mahtoi. Hän vei kahvia ajattelematta paljon mitään, väsytti niin kovin.

”Saatte mennä levolle,” ilmoitti oiva. ”kun ensin viette herroille kumaa vettä runsaasti ja kantakaa ruokahuoneen pöydälle seltterivesipulloja! Kyllä herrat siitä sitte itse käyvät juomassa. Loput astiat voitte luomenna pestä. Ja syökää nyt oikein kovasti, minä tuon teille lasin viiniä.

Tyyne huomasi, miten rouva täytti vaillinaiset viinilasit toisista vaillinaisista ja vei keittiöön käskien palvelusväen kilttelä keskenään. ”Miksi ei Tyyne ota? Se tekee hyvää kun on väsynyt.”

”En minä halua,” sanoi Tyyne, mutta ajatteli, että kyllä rouva oli hävitön, kun juotti toisten loppuja.

Tornin kello löi 4 ja keittiön puolella oli kaikki hiljaista. Heran kamarista kuului kirouksia ja naurua. Kortit sinkoilivat hurjati.

Tyyne kuunteli hetkisen melua. Hän kuuli lasien helinää, mutta ei välittänyt, alkoi vain nukkua kyynelten kimaltaissa silmänurkista. Hän uneksui köyhästä mummosta, jolle antoi vähän voita ja äidistä, joka itki Tyynen tähden ja se koski niin kipeästi pikku sydämeen.

* * *

Lasten kamarin ovi oli hieman raollaan ruokahuoneen välillä. Tyyne koetti kuunnella mitä rouva hänen äidilleensä puhui.

”Voi kuinka ikävälle tuntuu kuulla tuollaista omasta lapsestaan,” kuuli hän äitinsä huokaavan. ”Olen koettanut kasvatata lapseni Jumalan pelkoon, siksi se on sitä katkerampaa.

Tyynen sydän löi kiivaasti, verensä kiehui vihasta. Sinä kirottu rouva, miksi murheella täytät äitini hellän mielen! Etkö näe, että äitini on jo kyllin kärsinyt. Menisinkö nyt sinne ja kertoisin koko jutun, miten se oli ja sanoisin ettei rouva antanut minun silloin selittää. — Ei, en saa mennä, rouva suuttuisi että olen kuunnellut ja äitini sanoisi että että oli synti kuunnella. Mutta mitä teen pelastaakseni äitini kärsimästä? — Hän koetti rauhoitua kuullaksensa lisää.

”Ei Tyyne ole sitte näyttänyt mitään sellaisia merkkejä. Luulen että on tarpeetonta siitä hänelle enää puhua; ajattelin vain

että on tapeellista teidän tietää, jos nimittäin Tyyne sattuisi puhumaan teille jotain että olen ollut paha. Tyyne on hyvä tyttö munten hän oppii pian kaikki. Älkää siis ottako loukkaukseksi tätä, jos sanoi sen teille. Tyynelle ei minun mielestäni tarvitse nyt sitä mitään puhua, hän näytti silloin jo ottavan sen hyvin pahakseen.”

Tyyne näki äitinsä itkevän ja se koski kuin tikari häneen pieneen sydämneensä. Hän ei jaksanut enään kuunnella vaan itki ajatellen kosta äitinsä puolesta, sillä, ajatteli hän, — on mahdotonta että se oli Jumalan mieletä rikos. Sinä ihmeitä tekevä Jumala, rukoili hän ajatuksissaan, sano heille vaikka unessa, ettei se ollut rikos!

Hän päätti kertoa äidillensä koko jutun niinkuin se oli ja kysyä, oliko se äidin mielestä rikos.

Rouva huusi Tyynelle, että toimittaisi kolme kuppia kahvia sisälle.

Tyyne teki niinkuin käskettiin.

“Istu nyt alas ja juo kahvia äitisi kanssa.” kehoitti rouva.

Tyyneen olisi tehnyt mieli kieltäytyä, mutta ei uskaltanut. Hän joi kahvin, mutta se ei maistunut hyvälle. Hän toivoi saavansa pian puhutella äitiänsä kahdenkesken, että saisi lohdutusta häntä.

..

“Miksi sinä Tyyne olet noin surullisen näköinen?” sanoi rouva nuhtelevasti. “Koeta nyt olla iloinen äitisi vuoksi.”

Tyyne ei puhunut mitään, ajateli vain, että eipä rouvakaan ole koettanut lohduttaa äitiäni, päinvastoin on tehnyt hänelle suurta vääryyttä.

Saat mennä nyt äitisi kanssa puhelemaan,” sanoi rouva.

Tyyn oli heti valmis ja niin meni äitinsä kanssa keittiön puolelle.

“Mitä se rouva minusta sanoo?” alkoi Tyyne heti.

“Ei mitään erityistä, sanoo vain että hän pitää sinusta ja aikoo pitää sinua monta vuotta,” sanoi äiti hellästi.

“Mutta sanoipa hän muutakin, koska itkit, äiti. Minä minä näin että itkit.”

Äitin silmänurkkaan vierähti kyynel, mutta hän koetti salata sitä Tyyniltä, joka kuitenkin huomasi sen ja jatkoi: “Niin sinä äiti itket minun tähteni ja minä myös itken sillä en olisi ha-

lunnut, että sinun, äitini, olisi tarvinnut itkeä minun tähteni.” Tyynelle valahti taas kyynleet silmiin.

“Kuka se oli, jolle annoit sitä voita?” sai äiti kysytyksi kyyneltensä yhä vuotaessa.

“En minä häntä tuntenut. Hän oli hyvin vanha viluissaan ja nälissään kulkeva mummo”, selitti Tyyne. Minun kävi niin sääli häntä ja kun meillä oli sitä voita niin paljon, eikä sen kanssa edes olla säästävääkään. Silloinkin kun oli vieraita, heitettiin paljon roskaämpäriin.”

“Nyt ymmärrän Tyyne miten asia oikein oli. Miksi et selittänyt sitä rouvalle?”

“Ei hän antanut minun selittää. Kun ajoin sanoa jotain, huusi hän, etten saa häntä vastustaa”. Sitte kertoi Tyyne vielä, antaneensa sille viluiselle oman lämpimän hameensakin ja kysyi lopuksi: “Äiti, oliko se rikos?”

Äiti syleili ja suuteli Tyynettä, joka ymmärsi sitä, että ei se äidin mielestä ollut rikos. Tyyne oli taas tyytyväinen ja onnellinen.

Selma L—la.
